

Sławomir Juszczyk

Katedra Ekonomiki i Organizacji Przedsiębiorstw

Szkoła Główna Gospodarstwa Wiejskiego w Warszawie

Obciążenia fiskalne na przykładzie budżetu samorządu powiatowego

Wstęp

Analizując zagadnienia dotyczące obciążeń fiskalnych, ważnym i ciekawym wątkiem tematycznym może być rozpoznanie poziomu i kierunków zmian tych obciążeń w sferze finansów publicznych, a mianowicie w budżecie samorządowym na szczeblu powiatu. W zasadzie a priori można byłoby przyjąć, że samorząd powiatowy i jego budżet, jako ważny element finansów publicznych, powinien być beneficjentem systemu podatkowego, a nie jego płatnikiem. Jednakże problem jest złożony i okazuje się, że są tytuły podatkowe, które obciążają także budżet samorządu powiatowego.

Celem artykułu jest rozeznanie, w jakim zakresie obciążenia fiskalne występują w budżecie samorządu powiatowego oraz jakie są tytuły i kierunki zmian tych obciążeń. Przyjęto trzyletni okres badawczy, to jest lata 2008–2010. Jako studium przypadku badaniem objęto finanse powiatu piotrkowskiego, z uwagi na to, że jest to jeden z większych powiatów w środkowej części Polski (w województwie łódzkim), ponadto Piotrków Trybunalski był siedzibą władz wojewódzkich do 1998 r., dlatego też przeanalizowanie obciążeń fiskalnych w relatywnie dużym powiecie może dobrze odzwierciedlić istotę podjętego zagadnienia.

Podatki samorządu powiatowego – ujęcie ekonomiczno-prawne

W myśl art. 9 ustawy z dnia 27 sierpnia 2009 r. o finansach publicznych (Dz.U. Nr 157 poz. 1240) sektor finansów publicznych tworzą organy władzy publicznej, w tym organy administracji rządowej, organy kontroli państwowej i ochrony prawa oraz sądy i trybunały, jednostki samorządu terytorialnego oraz ich związki, jednostki budżetowe, samorządowe zakłady budżetowe, agencje

wykonawcze. A zatem samorząd powiatowy, co oczywiste, jest elementem finansów publicznych.

W kontekście podatkowym warto zastrzec, że środkami publicznymi stanowiącymi niepodatkowe należności budżetowe o charakterze publiczno-prawnym są w szczególności następujące dochody budżetu państwa albo budżetu jednostki samorządu terytorialnego: kwoty dotacji podlegające zwrotowi, należności z tytułu gwarancji i poręczeń udzielonych przez Skarb Państwa i jednostki samorządu terytorialnego, wpłaty nadwyżek środków obrotowych samorządowych zakładów budżetowych, wpłaty nadwyżek środków finansowych agencji wykonawczych, wpłaty środków z tytułu rozliczeń realizacji programów przedakcesyjnych, należności z tytułu zwrotu płatności dokonanych w ramach programów finansowanych z udziałem środków europejskich, dochody pobierane przez państwowe i samorządowe jednostki budżetowe, pobrane przez jednostkę samorządu terytorialnego dochody związane z realizacją zadań z zakresu administracji rządowej oraz innych zadań zleconych jednostkom samorządu terytorialnego i nieodprowadzone na rachunek dochodów budżetu państwa.

Ważnym uzupełnieniem podjętego zagadnienia jest przypomnienie, że wg art. 15 ust. 6 ustawy z dnia 11 marca 2004 r. o podatku od towarów i usług (Dz.U. z 2004 r. Nr 54, poz. 535, z późn. zm.) nie uznaje się za podatnika organów władzy publicznej oraz urzędów obsługujących te organy w zakresie realizowanych zadań nałożonych odrębnymi przepisami prawa, dla realizacji których zostały one powołane, ale co ważne – z wyłączeniem czynności wykonywanych na podstawie zawartych umów cywilnoprawnych. W związku z tym w przypadku budżetu samorządu powiatowego zaistnieją obowiązki podatkowe od usług w przypadku ww. umów, niezwiązanych bezpośrednio z wykonywaniem obowiązków ustawowych.

W przypadku obciążeń fiskalnych samorządu powiatowego na uwagę zasługują podatki odprowadzane do budżetu gmin. Z tych podatków najważniejsze znaczenie w gminach ma podatek od nieruchomości. Podatkiem tym opodatkowane są osoby fizyczne, osoby prawne (w tym inne samorzady), jednostki organizacyjne niemające osobowości prawnej, które są właścicielami lub samodzielnymi posiadaczami nieruchomości lub obiektów budowlanych lub ich części. Omawianym podatkiem są opodatkowane następujące nieruchomości:

- budynki lub ich części,
- budowle lub ich części związane z prowadzoną działalnością gospodarczą inną niż rolnicza lub leśna,
- grunty nieobjęte przepisami o podatku rolnym lub leśnym,
- grunty objęte przepisami o podatku rolnym lub leśnym związane z działalnością gospodarczą inną niż rolnicza lub leśna oraz niesklasyfikowane grunty,

- grunty pod jeziorami zajęte na zbiorniki wodne retencyjne lub elektrowni wodnej.

Warto dodać, że podatkiem od nieruchomości nie są objęte grunty sklasyfikowane w ewidencji gruntów i budynków jako użytki rolne oraz grunty zadrzewione i zakrzewione na użytkach rolnych, a także lasy z wyjątkiem zajętych na prowadzenie działalności gospodarczej.

W podatku od nieruchomości występuje wiele zwolnień, co dla samorządu powiatowego może mieć i na ogół ma duże znaczenie, na przykład zwolnione są z tego podatku budowle dróg publicznych, w tym powiatowych, a także grunty zajęte przez te drogi wraz z pasami drogowymi.

Ważne w omawianym zakresie jest to, że z podatku od nieruchomości zwolnione są następujące podmioty: szkoły wyższe, szkoły wojskowe, szkoły publiczne i niepubliczne, zakłady szkolnictwa, placówki naukowe PAN. A zatem nie są przewidziane zwolnienia dla samorządów powiatowych i wojewódzkich.

W podatku tym obowiązuje podstawa:

- dla budynków i ich części – powierzchnia użytkowa w m²,
- dla budowli – ich wartość ustalona na 01.01. roku podatkowego, będąca podstawą obliczenia amortyzacji w tym roku,
- dla gruntów – ich powierzchnia w m².

Budynki i ich części opodatkowane są stawkami od m², a budowle stawką procentową. Maksymalne stawki w tym podatku nie mogą przekroczyć rocznych stawek określonych w ustawie o podatku i opłatach lokalnych lub rozporządzeniu Ministra Finansów. Wysokość stawek tego podatku w danej gminie określa rada gminy, ale stawki te nie mogą być wyższe od maksymalnych. Rada gminy posiada znaczną swobodę w ustalaniu stawek, np. ma prawo do obniżenia ich w stosunku do stawek maksymalnych, co może w określonych sytuacjach pozwolić na przyspieszenie rozwoju lokalnego.

Podatek rolny jest zaliczany do podatków od posiadanego majątku. Ważne przy tym jest to, że z tego obowiązku podatkowego zwolnione są gminy, Skarb Państwa oraz kościelne osoby prawne. A zatem podatek ten generuje skutki fiskalne dla samorządu powiatowego.

W przypadku podatku leśnego należy natomiast podkreślić, że jego konstrukcja zbliżona jest do podatku rolnego. Przedmiotem opodatkowania w tym podatku są lasy, rozumiane jako grunty sklasyfikowane w ewidencji gruntów i budynków jako las. Samym podatkiem są opodatkowane osoby fizyczne, osoby prawne oraz jednostki organizacyjne nieposiadające osobowości prawnej w tym także spółki niemające tej osobowości będące właścicielami, użytkownikami wieczystymi lub posiadaczami.

W umocowaniu prawnym i praktyce podatkowej zakres zwolnień przedmiotowych w podatku leśnym jest dość szeroki. Są z niego zwolnione drzewostany

w wieku do 40 lat (dominujące w Polsce) oraz drzewostany wpisane do rejestru zabytków i użytki ekologiczne.

Szeroki jest też zakres zwolnień podmiotowych. Są z niego zwolnione m.in.: szkoły wyższe, wyższe szkoły zawodowe, wyższe szkoły wojskowe, publiczne i niepubliczne szkoły, placówki, zakłady kształcenia, placówki doskonalenia nauczycieli, placówki naukowe PAN, jednostki badawczo-rozwojowe. Ponadto rada gminy może wprowadzić jeszcze inne zwolnienia podmiotowe.

Postawą opodatkowania w omawianym podatku jest powierzchnia lasu wyrażona w ha wynikająca z ewidencji gruntów i budynków. W podatku leśnym obowiązuje roczna stawka kwotowa. Stanowi ona równowartość pieniężną 0,220 m³ drewna. Równowartość tę oblicza się wg średniej sprzedaży drewna uzyskanej przez dane nadleśnictwo za pierwsze trzy kwartały roku poprzedzającego rok podatkowy. Dla lasów ochronnych oraz lasów wchodzących w skład rezerwatów przyrody w parkach narodowych obowiązuje roczna stawka niższa o 50%. W odrębnym trybie płacą ten podatek osoby fizyczne i osoby prawne oraz jednostki organizacyjne nieposiadające osobowości prawej. Osoby prawne natomiast, w tym samorząd powiatowy oraz jednostki organizacyjne nieposiadające osobowości prawnej, są zobowiązane złożyć w terminie do 15 stycznia organowi gminy deklarację podatkową dotyczącą podatku leśnego za dany rok podatkowy na formularzu wg ustalonego wzoru i wpłacić obliczony podatek w 12 równych ratach do 15 dnia każdego miesiąca roku podatkowego.

Obciążenia fiskalne samorządu powiatowego – wyniki badań

Samorząd powiatowy w Piotrkowie Trybunalskim w rzeczywistości administracyjno-prawnej objęty jest czterema tytułami obciążeń fiskalnych, są to podatki: od towarów i usług, od nieruchomości, rolny oraz leśny.

Podstawę opodatkowania w 2008 r. w powiecie tym z tytułu podatku od towarów i usług (VAT) stanowiła kwota 133 043,00 zł. Warto dodać, że podatek należny wynosił ogółem 15 376,00 zł. Do urzędu skarbowego w 2008 r. wpłacono kwotę 7996,00 zł. Rozkład miesięczny tych obciążeń fiskalnych przedstawiono w tabeli 1.

Wszystkie faktury wystawiane były na podstawie obciążeń rozliczanych i otrzymywanych od wydziałów merytorycznych starostwa powiatowego i dotyczyły zawartych umów z najemcami. Warto dodać, że rozkład miesięczny kwot podlegających wpłacie do urzędu skarbowego był zróżnicowany i wahał się od 132,00 zł w lutym do ponad 5 tys. zł w kwietniu, było to spowodowane zapisami w umowach najmu nieruchomości.

Tabela 1

Obciążenia fiskalne samorządu powiatowego w Piotrkowie Trybunalskim z tytułu podatku od towarów i usług (VAT) w 2008 r. [zł]

Miesiąc	Podstawa opodatkowania	Podatek należny	Kwota podatku podlegającego wpłacie do urzędu skarbowego
Styczeń	4 001,00	770,00	183,00
Luty	5 044,00	758,00	132,00
Marzec	5 219,00	791,00	186,00
Kwiecień	28 983,00	5 599,00	5 001,00
Maj	4 907,00	730,00	133,00
Czerwiec	7 480,00	760,00	187,00
Lipiec	6 303,00	613,00	183,00
Sierpień	4 783,00	700,00	133,00
Wrzesień	6 437,00	1 061,00	541,00
Październik	6 665,00	755,00	176,00
Listopad	5 426,00	838,00	160,00
Grudzień	47 795,00	2 001,00	981,00
Ogółem	133 043,00	15 376,00	7 996,00

Źródło: Opracowanie własne na podstawie danych Wydziału Finansów i Księgowości Starostwa Piotrkowskiego.

W 2009 r. sytuacja w obszarze płatności z tytułu podatku VAT istotnie zmieniła się. Wzrósł mianowicie zakres wynajmowanych nieruchomości przez powiat, a zatem i wielkość wpływów oraz należnych obciążeń podatkowych. Świadczyć to może o polepszeniu gospodarowania nieruchomościami przez ten samorząd. W 2009 r. podstawę opodatkowania w Starostwie Powiatowym w Piotrkowie Trybunalskim stanowiła kwota w wysokości 1 132 034,00 zł. Podatek należny wyniósł 125 999,00 zł. Do urzędu skarbowego ogółem z tego tytułu wpłacono 101 149,00 zł. W porównaniu z rokiem wcześniejszym był to wzrost prawie trzykrotny (tab. 2).

W ostatnim roku analizy, to jest w 2010, sytuacja ustabilizowała się na niższym poziomie niż w rekordowym 2009 r., lecz wyższym niż dwa lata wcześniej. Podstawę opodatkowania stanowiła kwota w wysokości 922 749,00 zł. Podatek należny wyniósł 88 044,00 zł., do urzędu skarbowego zaś odprowadzono ogółem w 2010 roku podatek VAT z tytułu wynajmu nieruchomości w wysokości 64 506,00 zł (tab. 3).

Warto zwrócić uwagę, że najniższa miesięczna kwota podatku VAT odprowadzona w 2010 r. wyniosła 2292, 00 zł i dotyczyła płatności majowej, miesiąc później natomiast wyniosła prawie 19 tys. zł, a zatem oznaczało to ponad ośmio-

Tabela 2

Obciążenia fiskalne samorządu powiatowego w Piotrkowie Trybunalskim z tytułu podatku od towarów i usług (VAT) w 2009 r. [zł]

Miesiąc	Podstawa opodatkowania	Podatek należny	Kwota podatku podlegającego wpłacie do urzędu skarbowego
Styczeń	65 079,00	3 547,00	2 009,00
Luty	50 618,00	5 223,00	990,00
Marzec	44 817,00	3 895,00	1 131,00
Kwiecień	69 000,00	8 125,00	5 507,00
Maj	41 746,00	3 615,00	2 024,00
Czerwiec	40 511,00	3 420,00	2 201,00
Lipiec	147 704,00	8 088,00	6 715,00
Sierpień	97 213,00	4 097,00	2 716,00
Wrzesień	239 283,00	47 418,00	46 074,00
Październik	56 578,00	6 475,00	4 818,00
Listopad	215 307,00	24 441,00	22 219,00
Grudzień	64 178,00	7 655,00	4 745,00
Ogółem	1 132 034,00	125 999,00	101 149,00

Źródło: Opracowanie własne na podstawie danych Wydziału Finansów i Księgowości Starostwa Piotrkowskiego.

Tabela 3

Obciążenia fiskalne samorządu powiatowego w Piotrkowie Trybunalskim z tytułu podatku od towarów i usług (VAT) w 2010 r. [zł]

Miesiąc	Podstawa opodatkowania	Podatek należny	Kwota podatku podlegającego wpłacie do urzędu skarbowego
Styczeń	39 804,00	4 926,00	2 518,00
Luty	152 938,00	5 325,00	2 542,00
Marzec	59 672,00	8 728,00	5 898,00
Kwiecień	170 612,00	5 908,00	3 430,00
Maj	38 861,00	4 067,00	2 292,00
Czerwiec	113 342,00	20 354,00	18 928,00
Lipiec	41 761,00	4 126,00	2 837,00
Sierpień	140 118,00	16 944,00	15 736,00
Wrzesień	39 312,00	4 183,00	2 756,00
Październik	41 442,00	4 245,00	2 753,00
Listopad	41 235,00	4 554,00	2 335,00
Grudzień	43 652,00	4 684,00	2 481,00
Ogółem	922 749,00	88 044,00	64 506,00

Źródło: Opracowanie własne na podstawie danych Wydziału Finansów i Księgowości Starostwa Piotrkowskiego.

krotny wzrost. Spowodowane to było, podobnie jak dwa lata wcześniej, zapisami w umowach najmu oraz zwiększonym zakresem wynajmowania nieruchomości miesiąc wcześniej, co przełożyło się na zwiększenie przychodów oraz należności podatkowych.

Kolejnymi obciążeniami fiskalnymi ponoszonymi przez samorząd powiatowy są płatności z tytułu podatków od nieruchomości oraz podatek rolny i leśny. Dotyczą one płatności na rzecz tych samorządów gminnych, na terenie których dane nieruchomości, w tym grunty, się znajdują.

Samorząd powiatowy w Piotrkowie Trybunalskim posiadał w latach 2008–2010 następujące nieruchomości, które podlegały podatkowi od nieruchomości oraz podatkowi rolnym i leśnym:

- nieruchomości położone w Czarnocinie stanowiące własność powiatu – o powierzchni 1,6094 ha. Należny podatek rolny z tego tytułu (stawka 85,25) wynosił 148,00 zł, a należny podatek leśny (stawka 34,10) 3,90 zł, ogółem zatem stanowiło to kwotę 151,90 zł,
- nieruchomość położona w Bujnach o powierzchni 0,1305 ha. Należny od niej podatek wynosił 160,30 zł, a od powierzchni budynków (stawka 0,51) 225,70 zł, ogółem zatem stanowiło to kwotę 386,00 zł.

W związku z powyższym wartość podatków od nieruchomości, rolnego i leśnego w latach 2008–2010 wynosiła 537,90 zł rocznie.

Podsumowując tę część rozważań dotyczących wszystkich obciążeń fiskalnych powiatu piotrkowskiego należy stwierdzić, że wyniosły one łącznie w: 2008 r. – 8533,90 zł, 2009 r. – 101 686,90 zł, 2010 r. – 65 043,90 zł.

Ważnym uzupełnieniem podjętej tematyki jest odniesienie wyżej wymienionych obciążeń do wielkości dochodów budżetowych powiatu w okresie badawczym. Ważniejsze pozycje budżetowe przedstawiono w tabeli 4.

Uwzględniając łączną wielkość obciążeń fiskalnych w poszczególnych latach okresu badawczego oraz poziom dochodów powiatu, należy stwierdzić, że obciążenia te były relatywnie mało znaczące. Przyjmując dochody za 100%, łączne obciążenia fiskalne stanowiły odpowiednio w: 2008 r. – 0,019%, 2009 r. – 0,208%, 2010 r. – 0,108%. Można zatem uznać, że obciążenia fiskalne nie stanowią w przypadku budżetu samorządu powiatowego istotnego obciążenia i między innymi dlatego regulowane są na bieżąco bez zakłóceń.

Ciekawym, pośrednio związanym z tematem artykułu wątkiem jest wielkość długu powiatu w odniesieniu do dochodów w okresie badań. Otóż, uwzględniając lata wcześniejsze i przesuwanie się skutków finansowych zadłużenia w czasie, obliczono, że poziom zadłużenia powiatu wynosił wg stanu na 31 grudnia: 2008 r. – 4 591 924,60 zł, 2009 r. – 6 598 917,50 zł, 2010 r. – 10 393 783,50 zł. Dług powiatu piotrkowskiego względem jego dochodów ogółem wynosił w 2008 r. 10,10%, w 2009 r. 13,52%, w 2010 r. 17,26%. Jest to tendencja nie-

Tabela 4

Plan i wykonanie budżetu powiatu piotrkowskiego [tys. zł]

L.p.	Wyszczególnienie	Lata									
		2008			2009			2010			
		plan	wykona- nie	% wyko- nania	plan	wykona- nie	% wyko- nania	plan	wykona- nie	% wyko- nania	
1	DOCHODY	44 929	45 467	101,20	49 725	48 809	98,16	60 486	60 220	99,56	
	dochody bieżące						0,00	50 770	50 607	99,68	
	dochody majątkowe						0,00	9 716	9 612	98,93	
2	WYDATKI	46 252	44 804	96,87	53 717	50 928	94,81	66 155	64 771	97,91	
	wydatki bieżące						0,00	51 389	50 282	97,85	
	wydatki majątkowe						0,00	14 765	14 489	98,13	
3	NADWYŻKA/DEFICYT (1-2)	-1323	662	-50,04	-3 992	-2 118	53,06	-5 668	-4 551	80,29	
4	FINANSOWANIE (5-6)	1 323	1 323	100,01	3 992	3 992	100,00	5 668	5 668	100,00	
5	PRZYCHODY, z tego:	3 388	3 388	100,00	6 317	6 317	100,00	9 144	9 144	100,00	
	– kredyty i pożyczki	2 334	2 334	100,00	4 332	4 332	100,00	7 270	7 270	100,00	
	– spłata pożyczek udzielonych	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	
	– nadwyżka z lat ubiegłych	377	377	100,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	
	– wolne środki	676	676	100,00	1 984	1 984	100,00	1 874	1 874	100,00	
6	ROZCHODY, z tego:	2 064	2 064	99,99	2 324	2 324	100,00	3 475	3 475	100,00	
	– spłata kredytów i pożyczek	1 714	1 714	99,99	2 324	2 324	100,00	3 475	3 475	100,00	
	– pożyczki udzielone (Szpital Rej.)	350	350	100,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	

Źródło: Opracowanie własne na podstawie danych Wydziału Finansów i Księgowości Starostwa Piotrkowskiego.

korzystna, lecz nie stanowi jeszcze dużego zagrożenia dla stabilności finansów samorządu powiatowego. Należy podkreślić, że obciążenia fiskalne nie są w tym procesie elementem decydującym o narastaniu zadłużenia, co wydaje się istotnym elementem podjętej problematyki.

Podsumowanie i wnioski

Przedstawione wyniki badań dotyczą obciążeń fiskalnych samorządu powiatowego. Przeprowadzone rozważania skoncentrowane były na budżecie powiatu piotrkowskiego z uwagi na to, że powiat ten należy do większych w środkowej części Polski. Ponadto Piotrków Trybunalski był do 1998 r. siedzibą władz wojewódzkich, dlatego samorząd ten może dobrze reprezentować szczebel samorządów powiatowych. Jednakże studium przypadku nie może być podstawą do uogólnień dotyczących wszystkich samorządów powiatowych w naszym kraju, gdyż są one na ogół mniejsze. Mimo powyższych ograniczeń można było sformułować następujące wnioski:

1. Wydatki fiskalne ponoszone przez samorząd powiatowy dotyczą podatku od towarów i usług (VAT) z tytułu wynajmu nieruchomości. Sytuacja w tym zakresie w powiatach jest zróżnicowana, jednakże pewną miarą przedsiębiorczości powiatów może być kwota podatku odprowadzanego z tego tytułu do urzędu skarbowego.
2. Kolejnymi tytułami obciążeń fiskalnych samorządu powiatowego są podatki od nieruchomości, rolny oraz leśny. Ich poziom uzależniony jest od stanu posiadania powiatu oraz obowiązujących stawek, podatki te odprowadzane są na rzecz samorządów gminnych.
3. Łączne obciążenia fiskalne samorządu powiatowego względem jego dochodów są na relatywnie niskim poziomie i nie mogą być podstawą do uznania, że stanowią zagrożenie dla stabilności finansowej tego samorządu.
4. Rosnące zadłużenie samorządu powiatowego nie wynika z obciążeń fiskalnych.

Literatura

- TURAKIEWICZ J., KRZYŻAK J. 1998: *Ustawa o finansach publicznych a prawo budżetowe*. CMS Consulting, Jelenia Góra.
- OWSIAK S. 1999: *Finanse publiczne – teoria i praktyka*. PWN, Warszawa.
- JUSZCZYK S. 2000: *Planowanie budżetowe w zarysie*. NWP, Piotrków Trybunalski.
- JUSZCZYK S. 2002: *Planowanie budżetowe w oświacie*. NWP, Piotrków Trybunalski.
- Ustawa o samorządzie powiatowym (Dz.U. z 1998 r. Nr 155 z późn. zm.).

Ustawa z dnia 27 sierpnia 2009 r. o finansach publicznych (Dz.U. z 2009 r. Nr 157, poz. 1240).

Ustawa z dnia 27 sierpnia 2009 r. – Przepisy wprowadzające ustawę o finansach publicznych (Dz.U. z 2009 r. Nr 157, poz. 1241).

Ustawa z dnia 11 marca 2004 r. o podatku od towarów i usług (Dz.U. z 2004 r. Nr 54, poz. 535, z późn. zm.).

Ustawa o podatku rolnym z dnia 15 listopada 1984 r. (Dz.U. z 1993 r. Nr 94, poz. 431, z późn. zm.).

Ustawa o podatku leśnym z dnia 30 października 2002 r. (Dz.U. z 2002 r. Nr 200, poz. 1682, z późn. zm.).

Fiscal payments on the example of the county self-government budget

Abstract

The paper focused on the fiscal payments of county budget in Piotrków Trybunalski. This is a case study due to the fact that this district is larger and was until 1998 the seat of the provincial government. However, the results may not be the basis for generalizations about all county self-governments. Nevertheless the results could be a basis for statement that the fiscal costs resulted from Value Added Tax (VAT) in respect of rental property. Further titles of the fiscal payments are the county government property taxes and agriculture and forestry taxes. Their level depends on the holding of the district and the applicable rates. These taxes are paid to local governments.

The total fiscal payments of county self-government are relatively low and it can not be grounds to consider that as a threat of financial stability this self-government. The growing liabilities of the county self-government does not come out from the fiscal payments.